

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

CREMADISSA.

Sa locució més faresta per espressá lo xerèch que devegadas arriba á essé un hòmo, es aquella qu'es pòble diu en mallorquí llampant: *ell mèrea cremá y ventá ses cènres.*

Y perque vejeu lo qu'es el mon y de quin mòdo se capgiran ses idèes y costums, avuy anam á dí quatre paraules sobre cremadisses, no ses que s'usavan en temps de l'Inquisició que tant han exagerat es novelistes embrollosos, sino sobre ses que comènsan á s'usá avuy en dia á ses ciutats que, com es ara Nápols y Milán, passan per molt humanitaries y civilisades.

Bé mos feym es càrrech qu'aquest assunto merex essé tractat en sèrio per mèdi de llibres, més que demunt un setmanari; però, com no serém es primés que'l treym á ròtlo, y suposat qu'altres periòdichs, tan ignorants com L'IGNORANCIA, de tant en tant en parlan amb elògi, volem doná uns quants informes á n'es nòstros lectors que tal vòlta haurán sentit campanes sense sebre per quins cinch sòus repican. Agafem sa història d'algun temps enrera.

L'Iglesia catòlica, que sempre ha estat gelosa d'es cadàvers de tots ets séus faèls, durant moltissims d'añs ha concedit sepultura eclesiástica dins es cementèris, su ran de ses parròquies y convents, y axí matex dexava enterrá mòrts dins es matexos temples, com si d'aquest mòdo assegurás á ses ànimes d'aquells fiyets séus majós sufragis y més relligiosa memòria. Però aquesta costum, que fins á n'es nòstro sigle pòt dirse qu'ha durat per tots es pòbles catòlichs, s'ha hagut d'interrompre en benefici de lo que en deym *Higiene y salubridat pública*; y l'Iglesia no s'ha oposat á qu'es còssos d'es faèls anassin á descansá dins cementèris alluñats de ses poblacions, conservant es dret y sa intervenció que li correspòn tení á n'aquells lòchs sagrats.

Fins aquí ets enterraments eran lo que racionalment han d'essé. Però ets

esperits modèrns que no ténen aturay y sempre pensan quina l'han de mòure, se digueren:

—Es nòstros cementèris comènsan á está plens, y manca lloch p'es qui hey haurán d'aná; ses ciutats d'es mòrts son *focos* de miasmes qu'empèstan ses ciutats d'es vius; ydò, inventem un mèdi de suprimí es cementèris y mòrts cremant es cadàvers.—

Però com s'idèa de *cremá*, á tothom escarrufa, còp en sech, adoptaren sa paraula francesa *cremation*, forjären uns sepulcres de bronzo molt garrits, y á mòdo d'ensay, devant gent convidada vären fé ses pròves.

Es diaris ultra-liberals, propagandistes de totes ses idèes que ténen per objècte matá s'influència de sa Relligió catòlica, féren mansbelletes aplaudint es nòu sistema, y á molta gent d'aquesta que cabila poch y no pateix d'escrúpols li va parexe còsa racional y digne d'essé admesa.

Vejem que tal s'esplican quant defensen aquest nòu progrés.

«Baix des punt de vista *higiènich*, diuen ells, no se pòt duptá que sa supressió d'es cementèris es d'absoluta necessitat; sa *incineració* trasforma, amb pòchs moments, ses sustancies materials des còs humá volatilisant ses gaseoses y dexant ses cènres nètes des difunt.

Es gran pòble romá cremá per molt de temps es séus cadàvers; no es cap novetat absurda lo que proposam.»

A tot axò hey ha molt que enrahoná; y ara mos toca á nòstros, amb obsèqui á sa *Higiene pública*, dirigi á n'es partidaris de ses cremadisses, tres preguntes.

¿Quins son es pòbles que ténen per costum rigorosa enterrá tot es bestia que mòr? Es cadàvers d'ets animals que se pudrexen en descubèrt son tant ó més perjudicials qu'es de ses persones, per mal enterrats qu'estigan.

¿Quina es sa població que no té ses cases assegurades demunt sitges y clòts de lloch-comú, que mesclan es séu bròu amb s'aygo de pou y de cistèrnes? No parlem de Palma qu'amb aquest assunto es un mòdelo.

¿Quina ciutat hey ha que puga dí: es pòbres trabayadós que s'establexen dins es méu redòs habitan casetes axutes y ben oretjades? De cada cent, una. Ses que ténen millós y més ben observades ordenances de policia urbana, no han pogut lográ que sa *classe proletaria* estiga alojada com deuen haverhi d'está es sers racionals. Y si sa *Higiene pública* de per tot lo mon se tròba tan enrera d'òsques, justament haurém de comensá á millorarla cremant es mòrts?

Axò fa riayes y malicia.

En quant á lo de qu'es Romans cremáven es cadàvers, hey ha qu'advertí que aquella costum va comensá amb sos soldats, mòrts á la guerra llufny de sa pátria, *per evitá que s'inimich profunds es cadàvers desenterrantlòs*; y si bé es vé qu'arribáren á *cremá* es mòrts en temps de pau, es menesté recordá qu'axò era es ritual d'un paganisme bárbaro y cruèl que avivava es foch de ses pires amb sa sanch de víctimes, molts de pichs humanes. Y axí matex alsavan supèrbs cenotafis y maussoleos á sa memòria des difunt; y may perdèren del tot sa costum d'enterrá dins tombes; y may tenguèren pò d'es cementèris, pues solian tenirlos á ses entrades de ses poblacions, á cada banda de ses carreteres generals, com se pòt veure encarara á sa *Via Appia* de Roma.

Altres rahons d'*orde filosòfich*, preténen doná es fognés d'infèrn que vòlen fermos fé flamada.

«Nòstros, diuen ells, volem que se conservin ses despuyes d'es difunts; sa terra tot s'ho menja fòra ets òssos; ets òssos tornan pols ó cènra; pues aquesta cènra, féta amb dues hores, en lloch de docents añs, es lo que volem doná á nes parents y bònns amichs des difunt. Es nòstro sistema, evita sa corrupció asquerosa, y permet que puga guardarsé dins un relliquiari lo únich que al cap y á la fi se resistex á ses trasformacions químiques.»

Que pugan guardarsé.... ¡Molt pòch han de conexe s'història de s'Humanitat es qui enrahonan d'aquest mòdo!

Donem per concedit qu'es fiys des difunt guardin ses cènres, repartides,

dins unes ampolletes de crestay molt ben lacrades; y dins unes arquilles de ébano amb relleus de plata, com es milló tresò de la familia.

Es nêts des difunt, encara tendrán ànsia de tení à bon lloch aquella relliquia; emperò es séus fiys, que no haurán conegut es rebesavi, es de suposá que les conservarán arreconades y sense espolsarlès; axò quant s'arquilleta no l'haja buydada..... qualsevòl, per ignorancia, per descuyt ó per malicia..... y bona nit ses cènres.

¡Com si no vessim cada dia lo que succeheix amb sos retratos pintats al òli! Es que duran més son es que ténen algun *mèrit artistich*; y casi tots arriban à pará à n'es baratillos, ó per portam de colomés, dalt es pòrxos.

Y ¿que'n direm si es mòrt no ha nombrat hereu à n'es qui pertoca conservá ses cènres? ¿ó si no té parents, que l'aprecian? ¿ó si son cent y un que'n vòlen recordansa? En aquest derré cás, ja veym qualche homo célebre, qu'haurá de mesté un forn de vidre per fersé botelletes à fi de contentá à tots es séus amichs.

Y bono; ¿y d'es pòbres que muyan dins ets hospitals, (que bellament son dignes d'iguals atencions y obsèquis,) ¿ahont van à pará ses séues cènres? ¿Tal vòlta s'ha pensat en fé uns edificis públichs ahont, dins potets numerats, se conservin es *restos* de la pobrea, dalt escudellés, ó se farà un cenré comú à mòdo de sitja per depòsit de *fosfat de cal*?

¡Ah! perqu'heu de sebre, benvolguts lectors, que no han mancat inglesos qu'han extrèt d'ets òssos humans una sustancia de molt de való p'es comèrs, y que regularment no se dexarian d'explootá ses *cènres* d'es pòble, amb escusa de pagá sa lleña ó es carbó ó es gas amb à que cremassin es séus òssos.

Y encara més: també heu de sebre, que quant se crema es còs d'una criatura se desprenen gassos molt à propòsit per il·luminá; ¿y qui mos diu à nòltros que, perfeccionant es sistema y curantmos de ses derrereres *preocupacions*, no anassim à un ball il·luminat amb sa sustancia d'es nòltros amichs, parents y coneguts?

Axò quant no rebentás s'*urna crematòria* ó es forn d'es mòrts pòbres, per massa ationá des *fossé*, espargint ses cènres y es calius, com ja ha succehit à Milán mateix.

¡Com se prestaria à ferna bèfa de ses *cremacions* que pretenen introduhí en el mon civilisat, si no fós que nòltros, veym en la mòrt un cástich imposat per Déu à s'homo prevaricadó, y al mateix temps veym es principi d'una vida etèrna!

Es pòble egipcio qu'arribá à un grau de sebre qu'encarara no hem pogut apreciá del tot, tenia tal respècte à n'es difunts que los embalsamava admira-

blement, y construhí grans ciutats a-pòsta per conservarlos.

Es pòble cristiá, en es primés sigles quant era perseguit, omplí ses catacumbes amb sos còssos de milenás de Màrtirs, y d'entre les fosques de la mòrt sortí plé de vida per escampá sa llum des vertadé progrés.

Y nòltros, dins es sigle de sa sabiduria en tots es rams, no tenim való per contemplá un cadáver, y escuses de conservarne sa memòria amb tota pulcritut, ¿mos atrevirém à cremarló y à ventá ses cènres?

Qui quasi putredo consumendus sum, clamava Job; qu'he de torná fems, seguint ses lleys de sa naturalesa; *et in carne mea videbo Deum, Salvatorem meum*, y, à pesá d'axò, amb sa méua matexa carn he de veure à Déu, es méu Salvadó, es dia en que s'escamp sa veu: *¡surgite mortui!*

Desenganemmos; s'únich inventó de ses *cremadisses* à la modèrna, es s'òdi d'ets ateos y materialistes à n'es cementèris catòlichs, perqu'es cementèris son es testimonis més enèrgichs que publican per tot y sempre seguit doctrines oposades à ses séues.

«Fiys des paganisme d'altre temps, sauvatges il·lustrats d'avuy en dia, no veuen en s'hòmo més que sa vil matèria; per ells no existex s'ànima; y sa resurrecció es una quimera. D'aquestes theories resulta que s'hòmo, de rès es responsable, es criminal val lo matex que es virtuós, y sa fòrsa bruta es sa lley universal d'aquesta guarda de llops que s'anomena *gènero humá*. Veym aquí perque no pòden sufrí sa presència d'es cementèris cristians que predican aquests quatre dogmes: Sa noblesa y sa santitat des còs humá; Sa gran lley de sa fraternitat universal y etèrna; S'immortalitat de s'ànima, y sa resurrecció de la carn.» (*)

Lectors catòlichs, à n'è qui dedicam aquestes quatre retxes; dexau que lo que de sa tèrra va sortí, torn à sa tèrra; no duguem s'egoisme fins à n'es punt de negá deù pams de lloch à n'es nòltros antepassats; engrandiú si es necessari es cementèris y feyslos jardins, amb totes ses condicions que sa ciència y sa relligió reclaman. Dexau que s'arquitecto axech rotundes partdemunt es jassos d'es ciutadans ilustres; dexau que ets escultós hey col·loquin estatues y alegories de ses virtuts que posehiren es nòltros benefactós; dexau qu'es poetes escrigan demunt mármol es bons recòrts en vés d'es séus amichs; y no priveu ja may à una espòsa que vaja à aconhortá sa séua aïoransa cristiana escampant flòs demunt sa tomba ahont li guardan lloch; ni à n'es fiys de sentiments honrosos, que vajin à plorá devòtament, una vòlta en l'añy, demunt

es vas que guarda ses despuyes per ells més sagrades.

Tot lo contrari será fé la guèrra à sa Naturalesa, y corretgi, en vá, sa plana à n'Aquell, que diu: *«tothòm que viu y creu en mi no morirà eternament.»*

MOSSEN LLUCH.

ELS MORTS.

Quant arriban ses primeres fredós que mos fan à sebre sa venguda de s'hivèrn; quant s'oratge arranca d'ets abres ses esgrogahides fuyes y les fa redolá p'en tèrra à remolins; llavò, un dia à l'añy, mos recordam d'es qui ja son à l'altre mon, y seguint sa piadosa usansa cristiana, honram sa séua fésta.

En bon dia de Tots-Sants dematí, sa fésta encara es d'alegría: ses confiteries ténen pressa, y d'elles en surten es padrins y padrines amb so rosari qu'han comprat per regalá à n'es fiols y fioletes: llágrimes de massapá, gloria-patris de peres confitades y creu ó patena de confitures seques. Axò, si es padrins son rumbosos, ó no los vé à unes quantes pessetes per gastá. Ara si vòlen sortir més barato, axí mateix trobarán remey à ses taules de per devòra Santa Eularia, ahont podrán comprá un bon rosari de panets de mòrt, amb sa patena de pasta real tota daurada y platetjada, que dexará s'infant ben content y satisfét, quant el durá penjat p'es còll, amb sa patena que casi li rossegui fins en tèrra.

Però vé es decapvespre, y tot muda d'aspècte y de coló: llavò comensa sa fésta d'es mòrts: sa fésta d'es vius s'es acabada.

Ets escolans llevan de l'altá majó es canalòbres daurats y sa cera blanca, y hey posan es negres amb ciris y brandons de cera gròga; en mitx de l'iglesia hey componen es conventual encubertat de negre sarja y revoltat de banquetes amb atxes ben gruxades; es campanés véntan campanes tocant matines de mòrt; y l'iglesia s'umpl' de gent tota endolada que va à pregá p'es séus antepassats, resant parts de rosari y fent absòltes.

Per ses Quatre Campanes, un carreró seguit de gent s'en va à n'es cementeri: homos amb banquetes, atxes, ciris y fanalets duen à sa tomba des mòrts sa mostra de recordansa que los fan es vius, y entre y entre també veuen qualcú que vol embelli més es bon recòrt, duguent en sa ma, per adorná sa tomba, una corona de pensaments ó semprevives.!

No tothom que va à Son Trillo fa cara mustia y dolorida: bergantells esburbats hey van alegres y duen conversa tirada

(*) *Le Cimetière au dix-neuvième siècle*, par M^r. Gaume. Pag. 114.

amb delitoses jovensanes; y quant son devés es pont, no's fan escrupol de comprá castañes torrades, rollets y altre concèrt per roegá una bona estona.

Aquell dia es cementèri no pareix sa casa de la Mort. Es carrerons y caminals van plens de gent que se trapitja y sempentelja per passá y trescarho tot: dins sa capella no hi caben, y devant ella, per defòra, axí mateix hey ha escampadissa de gent ajonoyada.

Allá hi veureu homonets jays y dònnes véyes qui resan ajupits devant un *ninxo* ó una tomba: estòls d'homos y dònnes amb infants que van y vénen d'una banda à s'altra; y entremetx qualche collada de gent jove que, olvidant es respècte degut à n'aquell lloch, convèrsa fòrt, y riu y va de vèrbes, llegint es nòms y ses inscripcions qu'hey ha per ses lápides y retjòles.

S'oratge fa tremolá sa flamada d'es fanalets y ciris, y doblega cap en tèrra sa faró y sa fumassa de ses atxes que regaliman: volatetjan al ayre es flochs de ses coronas, y per tot se sent aquella oló de cremayó y de refús, mesclada amb s'apagat aroma de ses flòrs des cementèri.

Horabaxa, en comensá à fé fosca, la gent buyda y s'en torna de sa ciutat d'es mòrts à sa ciutat d'es vius: es llums esmortuits espiretjan y poch à poch s'apagan; y es mòrts tornan romandre amb aquella feresta y tranquila soledat de tomba, qu'es vius no més interrompen un pich dins cada añada. Llavò es cementèri torna essè cementèri, amb tota sa séua quietut, es séu mistèri y es séu silenci.

Ses iglesies encara están plènes de gent: la comunidat canta es sèt-salms amb tò solemne, y mudan de lloch, cada moment, aquells estòls que amb candelleta encesa fan absòltes. L'iglesia també se buyda poch à poch: y s'en torna à ca-séua la gent aconhortada, y amb so consòl des sufragis oferits per bòn repòs des qui moriren.

Per places y carrés tresca molta gent amb vestit negre; y ses buñolerías arreu, arreu despatxan calderades de pasta frita, embalsamant tot es carré amb una fòrta oló de fregitina.

L'endemá, de bon matí, comensan per totes ses parròquies ses misses y ets oficis de *requiem*; tòcan mitx dia, ets escolans desendolan ets altars; homos y dònnes s'en tornan dú à Ciutat ets arrèus mortuòris qu'es dia abans traginaren à Son Tritlo, y los estojan perque l'añy qui vé tornen fé es mateix servici.

Sa festa de vint y quatre hores que fan els Mòrts s'es acabada; y torna comensá de bell nòu sa fésta d'es vius, que durará trecents sexanta quatre dies.

GORIET.

EPITAFIS.

En Pere Parra aquí jau
Amb sa sògra y sa cuñada.
—Es sa primera vegada
Qu'han estat plegats en pau.

Aquexa es sa tomba trista
Des polítich Don Llorèns:
Va essè nèu, progressista,
Demòcrata, realista,
Moderat, possibilista.....
—¡Y era un d'es més consequents!!

Repòsa aquí un Retgidó
Que may faltá à cap sessió,
Ni may pretengué una vara...
—¡Ja es ben diferent des d'ara!

Magre còm un tròs de sòla,
Y xupant una atzeròla,
Morí, y aquí jau Don Xesch.
—¡Mòrt de fam! ja'l compatesch:
Degué essè mèstre d'escòla.

Dòrm aquí es jutge Mesquida...
—Lo matex ja feya en vida.

Viuda, y amb catorze infants
Que dexá, petits y grans,
Doña Ròsa aquí repòsa.
—'Xau reposá Doña Ròsa,
Que pròu ha mesté descans.

Aquí Don Rupèrt Isèrn
Del judici espera es dia:
Morí de malfenería.....
—¿Qu'era empleat des Govèrn?

Sepultura den Badía,
Periodista mallorquí,
Que rebentat va morí
D'havè de fé, si no sí,
Quatre *suellos* cada dia.

Descansa aquí en Gil Bordoy
Que en beure ví, à can Coscoy,
No li bastava una bota.
—Diuen si morí de gota...
—No, señó: morí de roy.

Dins aquest sepulcre nòu
Jau Doña Tomasa Alòu
Amb tres gènses y tres fies.
—No es gens estrañy si, alguns dies,
Hey sènten crits y rendòu.

Aquí repòsa en Pascual:
Morí perque no podia
Dormí de nit ni de dia.
—S'hagués fét Municipal.

Aquí dins está enterrat
Don Blay Ungleta y Rovira,
Escrivá trenta añys de tira...
—¡Que Déu l'haja perdonat!

X. X.

XEREMIADES.

El señó Alcalde majó, que s'en aná à fòra fa un quant temps, amb llecencia *ilimitada*, ja es vengut à Ciutat altra vegada, y s'es tornat encarregá de s'Alcaldía.

L'IGNORANCIA li tenia preparats uns quants encárrechs, per totduna que tornás; però un diari n'hi fa tants, que si el señó Alcalde los ha de cumplí tots, ja té feyna señada per més de quinze dies.

Per no maretjarlo tant, y dexarlo descansá de s'arribada, tendrém un poch més de paciència.

*
**

Parex que va à má d'arribá à pòrt es projecte d'establí à dins Ciutat una *Escòla mercantil*, ahont hey pugan estudiá lo qu'han menesté sebre es joves que se dedican à sa carrera des comèrs.

Bòn pensament es aquest de fundá una escòla axí, que pòt essè molt profitosa: ara lo que impòrta es encaminarla bé y afiná es mòdo milló de darli vida. Mentres esperam ocasió de parlarnè amb més espay, desitjam un bòn acèrt à n'es fundadors d'aquexa Escòla.

*
**

A can Prats des Pas den Quint hey robàren, aquests dies, una màquina de cosí. ¡Envant anam!

Alguns periòdichs se fan creus de que sa policia no haja afinat es lladre. ¿D'axò s'estrañan? ¡y que té que veure!
Lo raro seria que l'haguessen afinat.

*
**

Falta mos feyan, perque no n'hi havia de missès joves.

Han prèns es títol de missè à s'Universidat de Valencia, don Nicolau Dameto, don Sebastiá Gazá y don Pere Muntaner.

Tres més en es conte.
Tot los sia enhorabòna.

*
**

Noticia gròssa:
S'Ajuntament fa compòndre es trispòl d'es carré de Sant Miquèl.

Axò dèu essè per fé un poch d'enveja à n'es vesins de Cort y d'es carré de Odon-Colom.

¿O hey dèu havè de passá sovint p'es carré de Sant Miquèl qualche Retgidó que no sab nadá?

Lo cèrt es qu'el compònen. ¡Vaja un xasco!

Axò sí: sa compostura es de reble y tèrra, y farà bò durá..... fins qu'estará espeñada.

*
**

¿Que diriau quina la va fé, s'altre dia, una criada?

Li donaren una carta per durla à n'e

s

corrèu, y dèu cèntims per posarli es sello.

Y na Francina, molt sèria y molt satisfeta, tirá sa carta y es dèu cèntims, tot plegat, dins es *buzon*.

Axò es una atlòta etxerovida. Amb el temps, farà carrera.

*
**

A Campos s'ha calat foch una fari-
nera, y tota ha fèt flamada.

Si es campanés passan gran necessi-
dat d'una fàbrica de farina, s'en porian
dú a la vila una de tantes com n'hi ha
pròp de Ciutat; que en está totes llestes,
segurament no mos vendrà a una més ó
manco.

¡Y venga farina! que mentres vaja axí,
no hey ha que tení pò de fam.

*
**

Hem vist ses lletres T y P compòstes
de canons de pipa, *daurats d'òr*, que
jauen demunt sa copiña nòva a s'esce-
nari des Teatro Principal.

Es una cifra molt ayrosa que bella-
ment pòt figurá a s'esposició de Fires,
l'añy qui vé.

La major part d'alumnos qu'han
anat a dibuix tres aña de tira a sa *Que-
dèmi*, no son *escapassos* de copiarla.

¡Llástima que just devall no diga:
Fulanus fecit!

*
**

Lo qu'es enguañy, a Palma, tothom
anirà abossat amb sa séua capa.

Perque, digaumos: ¿qui es que no té
trenta cinch pessetes?

Ydò, per aquest prèu trobaréu capes
amb gires y tot. Es papés grochs heu
diuen.

Axò si; nòltros suposam qu'aquestes
prendes se podrán dú d'estiu y tot.

Però, sia com sia, ¡trenta cinch pes-
setes una capa!..... Se pòren robá es
doblés.

COVERBOS.

—¡Ah, fiet, (deya un casat qu'havia
topat malament,) quant me vatx casá,
jò estimava tant sa méua dòna, que la
m'hauria menjada a besades.

—¿Y ara?

—Y ara, (respongué tot concirós), ara
me sab greu no haverho fèt axí.

*
**

—¿Que tens, Biel, qu'estás tan ale-
gre?

—¡Homo, que s'es mòrta sa sògra!

—¿Y d'axò t'alegras tant?

—Sí: perque ella ha passat a milló
vida..... ¡y jo també!

*
**

SECCIÓ D' ANUNCIS.

COMPANÍA

LA SAUPADORA.

SOCIETAT ANÓNIMA

DEDICADA ESPECIALMENT A REPLEGÁ

CAPELLS, SOMBRILLES, PARAYGOS,

Y ALTRES ARREUS.

Oficina central: Dins Sant Nicolau.

Sucursals: A totes ses Iglesias.

Se fa tròns de sa policia y d'es municipals,
que no li guipan es sócios.

Nota. No còbra dividendos passius.

Privilegi d'invenció.

MÁQUINA DEN JOFÁ

(QUE FA Y DESFÁ.)

APLICABLE A TOTA CLASSE DE MANIPULACIONES

Y ESPECIALMENT

DISPOSTA PER VOTÁ TINENTS D'ALCALDE.

Amb aquesta engiñosa máquina, se pòt fé y
desfé una votació coranta vegades per minut.

Assegurada per 250 sessions.

Per manetjarla, basta sa fòrsa de 15 ó 16
Retgidós y un Alcalde.

Prospectes y esplicacions, a tots es diaris de Ciutat.

ESCOLA DE MALES LLENGOS.

LLENGOS DE FOCH.

LLENGOS CREMADORES.

LLENGOS QUE NO TÉNEN BARRERA.

S'hi enseña es vocabulari complet de Flesto-
mies, Paraules gruxades, Esclips y Esclops y
Mots qu'escorxan ses oreyes.

A tots es carrerons y placetes de Ciutat, baix
de sa protecció d'es municipals qui dòrmen,
qualsevòl hòra d'es matí y de s'horabaxa.

Entrada libre.

BONA OCASIÓ.

Un Ignorant jove, de bon sangro, fadrí, amb
2000 ₧ de renda, desitja trobá una atlòta llésta,
de 16 a 20 aña, que no sia ni aturada ni corre-
guda, que no tenga pares, parents ni amigues,
que no duga *polvos*, potets ni pintures, que no
sápia fé *crochet*, ni parlá en francés, ni atupá
piano, pero sí serzí, fé calsa y apedassá, que no
vaja de balls, ni borns, ni teatros, que no sia
esplugadora, y que sapia lo que demana quant
resa.

En aquesta Redacció informarán.

ENCANT.

A sa sortida d'es sòl, després
d'havé anat a missa es diu-
menges y fèstes, en es portal
de ses Iglesias, se'n farà de
tots ets efectes produhits per s'abús d'es *polvos*
y d'es *colorete* a ses cares de moltes *jamonas*
estentisses y no pòques jovenetes que sempre
van estucades.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS A LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Barcades de pòrchs s'en dú es
capor de Barcelona.*

SEMBLANSES.—1. *En que corren.*
2. *En que ténen anses.*
3. *En que té forats.*
4. *En que té clòts.*

TRIÀNGUL.....—*Pepeta-Pepet-Pepe-Pèp-Pe-P.*
FUGA.—*Cada fava té son corch, y a vegades dos.*
ENDEVINAYA.—*Una floua.*

LES HAN ENDEVINADES:

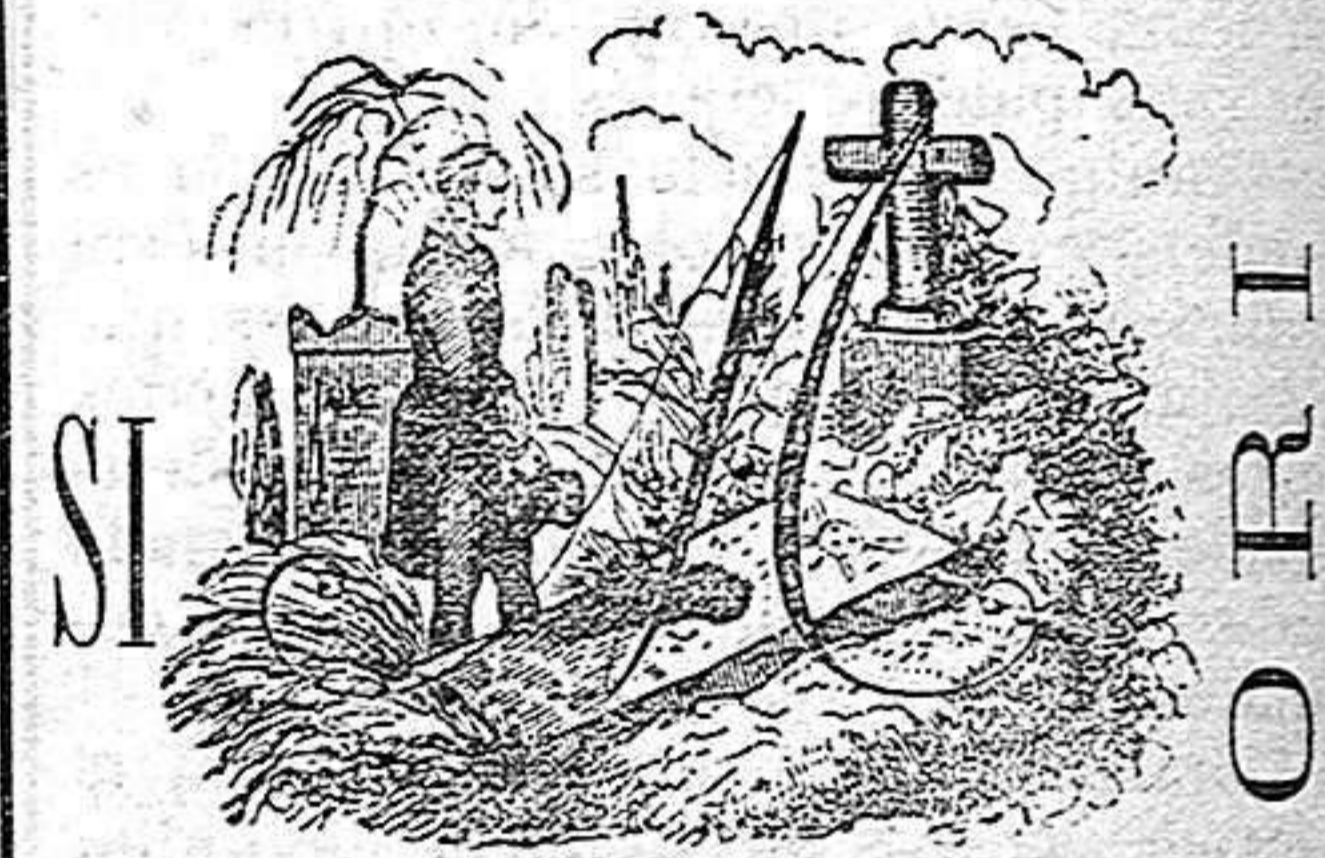
Totes:—*Tòni Nerdes, Papuys, K. D. T. y Dos
Tranquils.*

Sèt:—*Jordi des Recó, Pèp Blat y Un Sabatè
en diluns.*

Quatre:—*Un Escolá, Un Punxa engegat y
Voraviva.*

Y una no més:—*Un Morené.*

GEROGLIFICH.

SI NSM D 1 :

TA NL MOND PATI

J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla una mónja a una sinia?
2. ¿Y una Iglesia a una barberia?
3. ¿Y un carril a un òrga?
4. ¿Y una gorra a un quinqué?

JORDI DES RECÓ.

QUADRAT DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides
de per llarch y de través, digan: sa 1.ª retxa,
un mal de que ningú s'en pòt alliberá; sa 2.ª,
un llinatge; sa 3.ª, un instrument d'agricultura.
y sa 4.ª, lo que señós y pòbres duen en es vestit.

P. PEXET.

FUGA DE CONSONANTS.

.A..A A.U.A.A .O .U.A.A .O.I.,
X.

ENDEVINAYA.

Dues germanes bessones
Fòrtes de morró y de nás,
Que quant sos marits les tòcan
Están sempre mossegant.

A n'aquestes mossegades
La gent les capgira tant,
Que ja no hey ha cap persona
Que sembli fiya d'Adam.

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som cius.)

30 OCTUBRE DE 1880.

Estampa den Pere J. Gelabert.